

WORLD PSYCHIATRIC ASSOCIATION

Advance Psychiatry and Mental Health Across the World

Державний заклад «Науково-практичний медичний
реабілітаційно-діагностичний центр Міністерства охорони здоров'я України»
Громадська організація «Всеукраїнська професійна психіатрична ліга»

Технологічність медико-психологічної реабілітаційно-абілітаційної допомоги: конвергентні та когнітивні технології

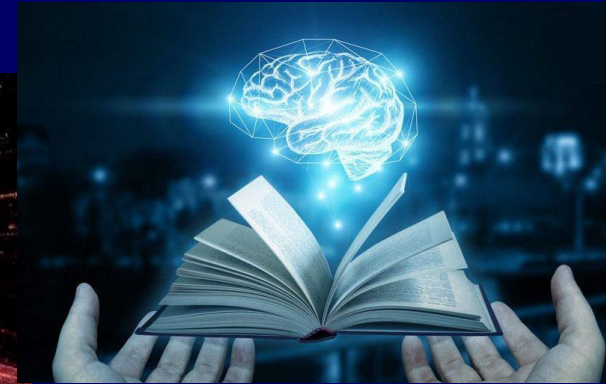
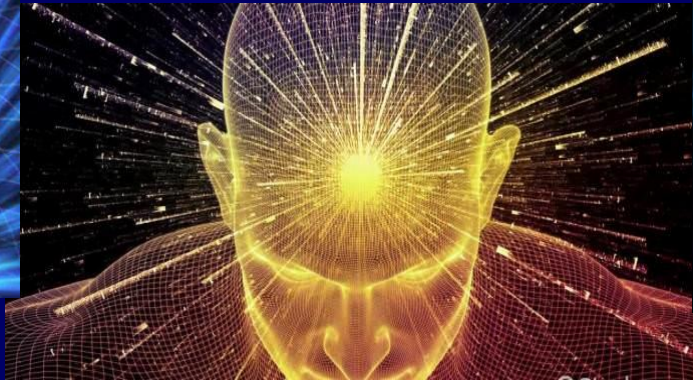
Панченко Олег Анатолійович

доктор медичних наук, доктор наук з державного управління,
професор, Заслужений лікар України, головний науковий
співробітник, генеральний директор,
президент громадської організації «Всеукраїнська
професійна психіатрична ліга»

Технологічність – це результат пізнання та еволюції

Головні питання філософської теорії пізнання

- Пізнання світу
- Джерела знань
- Критерії істини
- Межі пізнання
- Тотожність мислення та буття

Окремі моделі феномену пізнання - когнітивні практики

Характеристики когнітивних практик

мають онтологічний характер, що обумовлені :

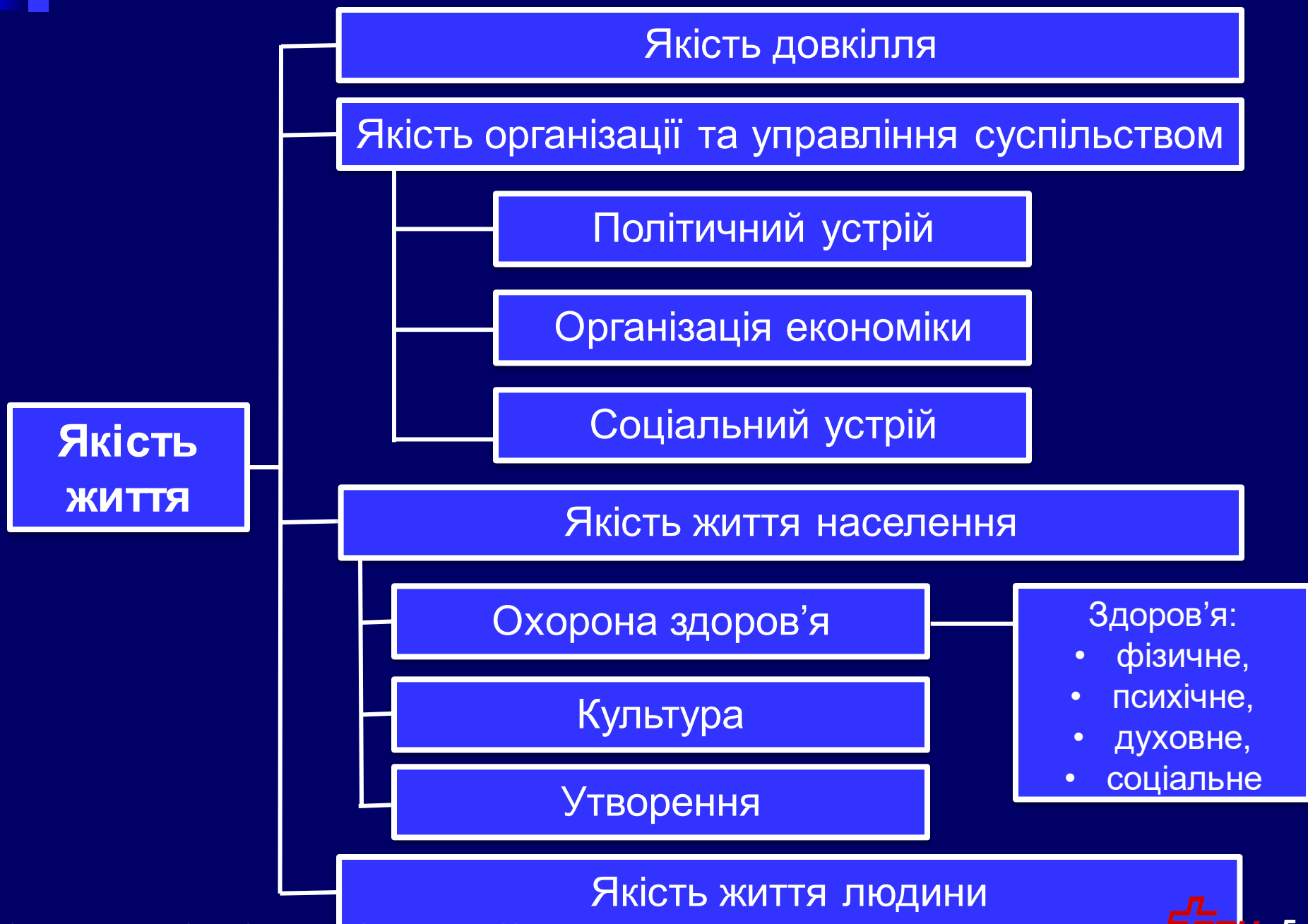
- *об'єктом дослідження;*
- *культурно-історичними передумовами;*
- *переважною картиною світу (парадигма існування).*

Будь які зміни в парадигмі існування ведуть до трансформації життя.

На кожному історичному етапі турбота про *якість життя та збереження здоров'я* своїх громадян – головна функція держави.

Якість життя – показник добробуту країни

Перша міжнародна система показників якості життя населення (ООН, 1978 рік)

демографічні показники населення

санітарно-гігієнічні умови життя

споживання продуктів

житлові умови та забезпеченість споживчими благами тривалого користування

освіта та культура

зайнятість та умови праці

доходи та витрати населення

вартість життя та споживчі ціни

транспортні засоби

організація відпочинку, фізкультура та спорт

соціальне забезпечення

свобода людини

Здоров'я – важливий фактор функціонування людини

Духовне благополуччя

Позитивні цінності,
ідеали, мета і сенс
життя

Психічне благополуччя

Регуляція поведінки,
успішна адаптація у
соціальному
середовищі

Інтелектуальне благополуччя

Здатність набувати
і застосовувати
знання, аналізувати
проблеми та
приймати рішення

Здоров'я – це стан
повного фізичного,
психологічного і
соціального
благополуччя (ВООЗ)

Емоційне благополуччя

Як людина реагує
на події, як
справляється з
невдачами та
стресами

Фізичне благополуччя

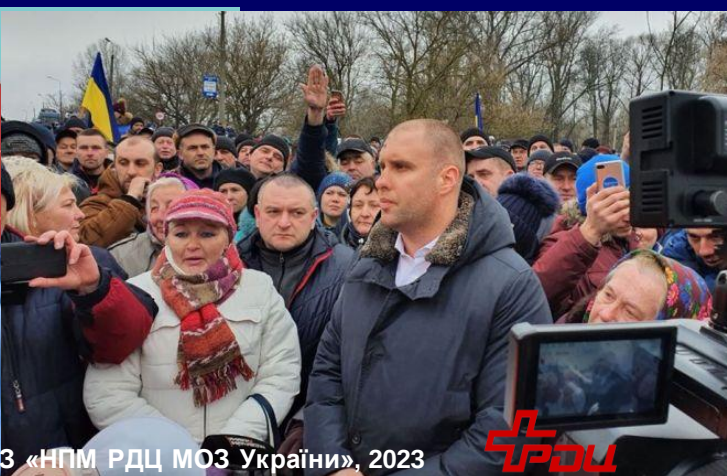
Вправи, харчування,
гігієна, відпочинок

Соціальне благополуччя

Спілкування і взаємодія
з іншими людьми

**Нестабільність глобальних процесів
світового розвитку призводить до
трансформації життя та формує новий
виклик – **турбулентність.****

Характерологічність трансформації життя

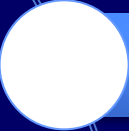

**Хаос та непередбачуваність розвитку подій
для особистості, суспільства та держави**

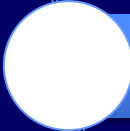
Фактори «суспільного хаосу»

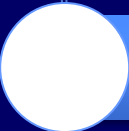
Політико-ідеологічний

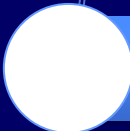
Інтелектуальний (психологічний)

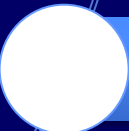
Інформаційний

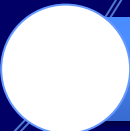
Технічний

Соціо-культурний

Економічний

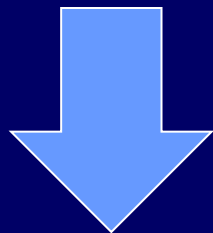

Екологічний

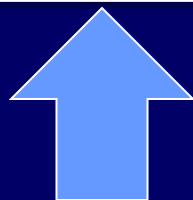
Еволюція цивілізації

**XXI століття – період системної кризи
цивілізації**

**ГЛОБАЛЬНА НЕСТАЧА
РЕСУРСІВ**

Ресурсний колапс та катастрофа

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ

В
І
Й
Н
А

Знищення ресурсів

Боротьба за вихідні ресурси

Лідерство у технологічній перевазі
із застосуванням збройної сили

ГІБРИДНА ВІЙНА

Інформаційно-психологічна

- Інформаційні операції щодо органів державного та військового управління з метою досягнення вигідних для себе рішень
- Психологічні операції з метою придушення морально-психологічного стану населення та бойового духу збройних сил, формування мотивації населення до деструктивних дій
- Кібератаки з метою виведення з ладу критично важливих об'єктів супротивника, отримання секретної інформації

Економічна

- Ізоляція, санкції
- Блокування торгівлі
- Ресурсне протиборство

ПРОКСІ

(«війна за довіреністю»,
«опосередкована війна»,
«війна чужими руками»)

Конфлікти, в яких у власних інтересах бере участь третя сторона, що забезпечує одного з двох акторів військовою, організаційною, ресурсною, політичною та іншою підтримкою

Стресори гібридної війни

ПАНЧЕНКО О.А.
БАНЧУК Н.В.

ИНФОРМАЦИОННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ ЛИЧНОСТИ

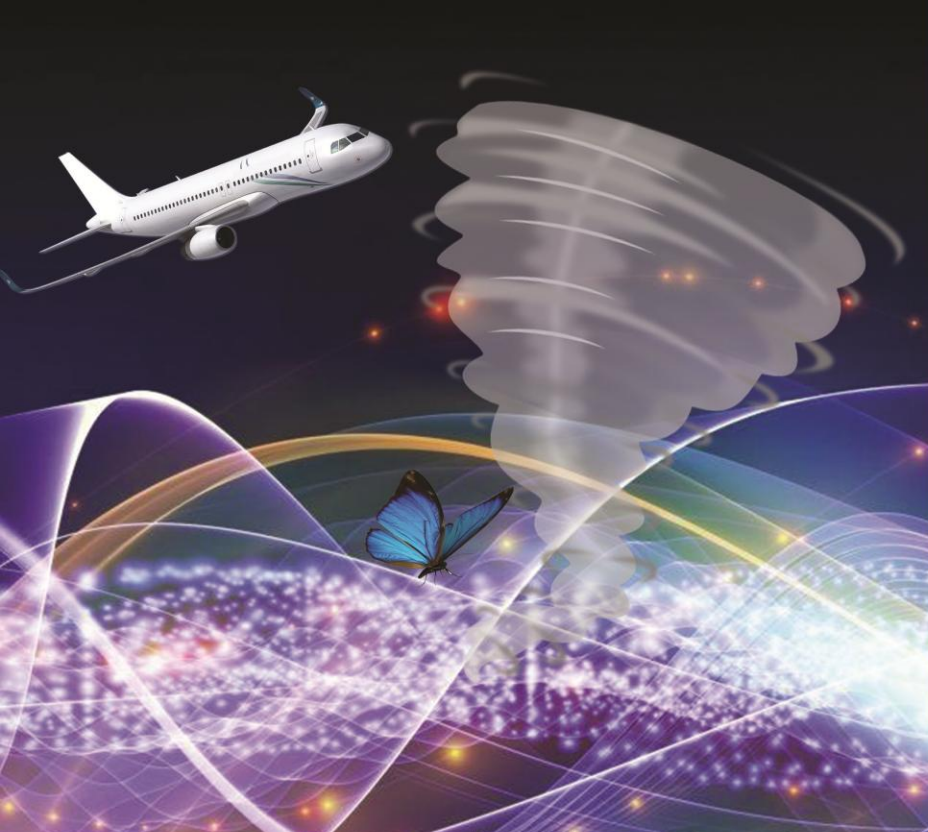
2010

Разделы:

- 1 ИНФОРМАЦИЯ, ИНФОРМАТИЗАЦИЯ, ИНФОРМАТИКА
- 2 ФИЗИОЛОГИЧЕСКИЕ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИНФОРМАЦИИ
- 3 ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЩЕСТВО, ИНФОРМАЦИОННОЕ ПРАВО, ИНФОРМАЦИОННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ
- 4 ТЕХНОЛОГИИ МАНИПУЛИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИЕЙ
- 5 СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ МАНИПУЛЯЦИИ ОБЩЕСТВЕННЫМ СОЗНАНИЕМ, ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИНФОРМАЦИОННОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ
- 6 РОЛЬ СРЕДСТВ МАССОВОЙ КОММУНИКАЦИИ В ВОЗДЕЙСТВИИ НА ЛИЧНОСТЬ И ОБЩЕСТВО

7. Информационные войны

- 8 ОБЩЕСТВЕННО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ЛИЧНОСТИ
- 9 ИНФОРМАЦИОННО- ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ЗАЩИТА ЛИЧНОСТИ
- 10 ОРГАНИЗАЦИОННО-ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
- 11 ИНФОРМАЦИЯ И ИНФОРМАЦИОННОЕ ЗДОРОВЬЕ
- 12 РЕАБИЛИТАЦИЯ И АБИЛИТАЦИЯ ЛИЧНОСТИ В УСЛОВИЯХ ИНФОРМАЦИОННОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ

Інформаційно - психологічна безпека в епоху турбулентності

Інформаційно - психологічна безпека в епоху турбулентності

ОЛЕГ ПАНЧЕНКО

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА У СУЧАСНОМУ ВИМІРІ

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА У СУЧАСНОМУ ВИМІРІ

ОЛЕГ
ПАНЧЕНКО

ВАЛЕРІЙ
ГНАТЕНКО

Інформаційно-психологічна війна – це цілеспрямований вплив інформацією (усною, друкованою, відео) на свідомість та емоційно-вольову сферу людей.

Методи деструктивного впливу ІПВ

дезінформація

пропаганда

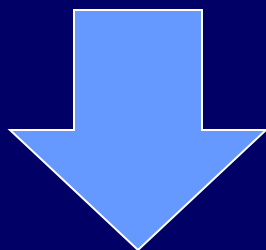
диверсифікація громадської думки

психологічний тиск

поширення чуток

Наслідки гібридних війн

1. Зміна психіки та психічного здоров'я людини.
2. Деградація в потребах.
3. Зрушення в цінностях та життєвих позиціях.
4. Зміна світогляду.

Знищення людських ресурсів та безпеки.

Людина – головний ресурс та пріоритет

Людський мозок – головний об'єкт досліджень

вивчення функціонування людського пізнання, здатність розуміння актуальної ситуації

Збільшення технологій щодо керування діями особистості

Зв'язок технології та когнітивної науки

Когнітивна наука принципово відрізняється від класичної науки

Ураховуються знання різних наук та ряду міждисциплінарних

Когнітивна технологія – це способи та алгоритми досягнення цілей.

**Когнітивні технології є складовою
кластера конвергентних
технологій (NBICS-технології), що
розглядаються як основа
соціального прогресу.**

N

НАНО

Наноматеріали

Нанофармакологія

Наномедицина

B

БІО

Онкологія

Інфекційні захворювання

Фармацевтика

Генна інженерія

I

ІТ

Цифрові методи обробки, збереження,
передачі, аналізу інформації

Медичне обладнання

Організація охорони здоров'я

C

КОГНО

Психіатрія, психологія

Нейроінженерія

Зв'язок мозок – машина

Біороботи

S

СОЦІО

Забезпечення потреб людини

Підвищення якості життя

Спеціальні програми соціального розвитку на основі NBICS-технологій прийняті в Америці та Європі.

- Майкл Рокко та Вільям Сімс Бейнбридж автори американської програми «Конвергуючі технології для покращення людських здібностей» (Converging Technologies for Improving Human Performances, 2002).
- Альфред Нордманн та Джордж Хюшф основні розробники програми Євросоюзу "Конвергуючі технології для європейського суспільства знань" (Converging Technologies for European Knowledge Society, 2004).

Задачі когнітивної науки

Зрозуміти природу мислення

Трансформувати навчання з процесу передачі інформації в уміння якісно думати

Змінити систему освіти, орієнтуючись на фундаментальні когнітивні процеси

Фундаментальні когнітивні процеси, які є основою реабілітації та абілітації

моделювання

експеримент

прогноз

оцінка

діагноз

планування

причинність

судження

переговори
чи вміння
домовлятися

вплив

командна
робота

опис

Тенденція сучасних наукових досліджень націлена на управління людським організмом, тілом та свідомістю

Штучний інтелект

Нейроінтерфейс

Клонування органів

Екзоскелет

Біонічні протези

Універсальний солдат
(Службова людина)

Конвергенція когнітивних та інформаційних технологій відкриває безліч нових можливостей.

- сприяє поліпшенню якості життя населення;**
- формує нові напрямки у сфері психотехнологій;**
- розширює можливості використання штучного інтелекту.**

Глобальні загрози

Цілеспрямоване втручання в життя людини

Біогенетичні
дослідження
(нанобіотехнології)

Когнітивні
дослідження

Унікальна діагностика,
методи лікування,
реабілітації та абілітації

Зброя масової дії

Оцінка прийняття
рішень

Прямий вплив на
масову свідомість

Філософські питання

Досягнення науки на благо людини чи...

- Злам системи базових систем моральних принципів.
- Трансформація загальнолюдських моральних цінностей
- Абсолютизація свободи особистості

**Світ перебуває в абсолютно
новій стадії розвитку**

**Нові важкі виклики на які
немає явних відповідей –
загроза безпеці**

**Немає можливості передбачити всі
наслідки виходу штучних живих
систем у навколишнє середовище**

БЕЗПЕКА

- **ключовий психолінгвістичний постулат сьогодення.**

Людина в небезпеці привертає увагу науковців різноманітних галузей держави.

Інформаційно-психологічна нестабільність у суспільстві загострює проблеми медико-психологічного спрямування.

УА: КУЛЬТУРА ПОКАЖЕ
ДОБІРКУ ФІЛЬМІВ ПРО
ВІЙНУ НА СХОДІ УКРАЇНИ

**УВАГА!
НЕПРАВДИВА
ІНФОРМАЦІЯ!**

МОДЕРНІЗОВАНА ПІРАМІДА ЛЮДСЬКИХ ПОТРЕБ А. МАСЛОУ (1954) ЗА ПРОФ. О. ПАНЧЕНКОМ (2017)

Задоволення базисних фізіологічних потреб і перебування у безпеці дають можливість розвитку вищих психологічних потреб людини.

Зміни вектора безпеки

Вектор
минулого

Захистити людину від машини

Різке ускладнення технологій

Вектор
сьогодення

Захист машини від людини

**Техногенна катастрофа
на Чорнобильській АЕС
виникла через
людський фактор**

**Важливо захистити машину від
втручання людини в її механізми**

Фактори ризику втрати контролю

Помилки оператора

Злий намір

Управління масовою
свідомістю (маніпулювання)

Питання безпеки та пріоритетів

Створення техносфери порушило
природний обмін речовин у природі

Пріоритет за безпекою чи експериментом над цивілізацією

Загальна концепція пріоритетів

Тактичні

Стратегічні

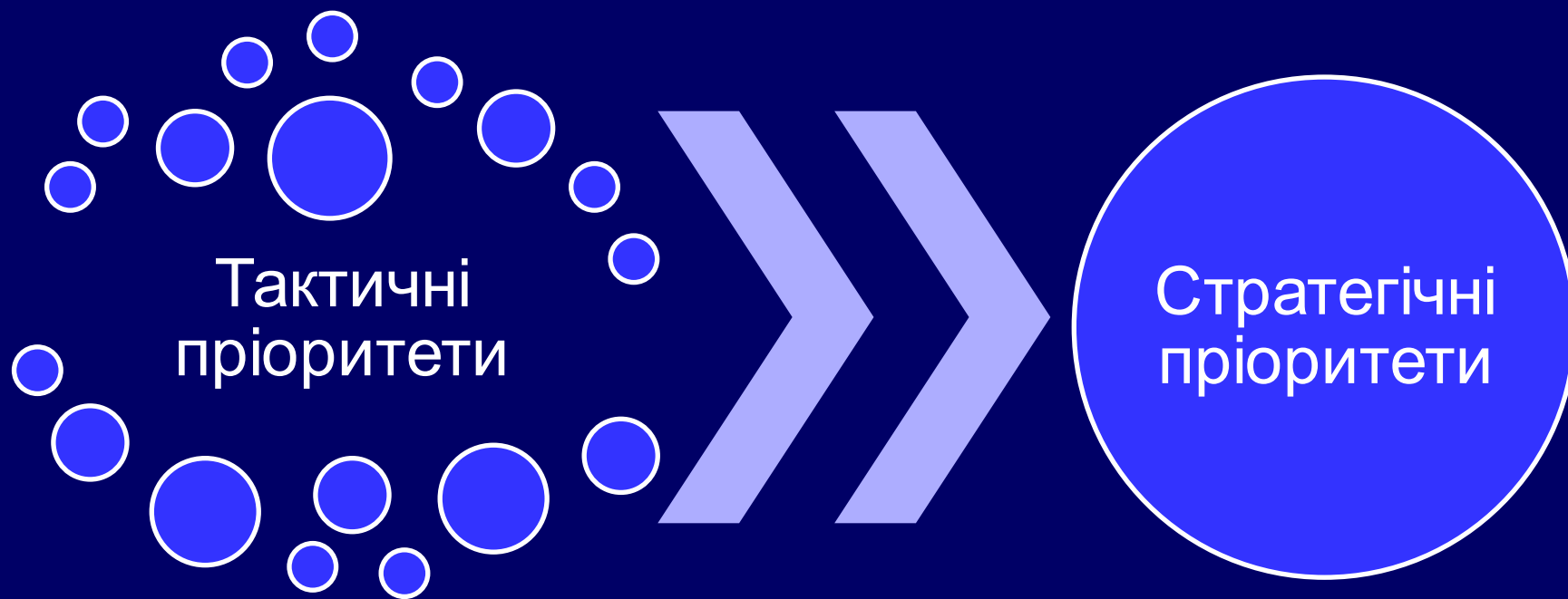
Основний постулат:	Вжити	Примножити
Мета:	Продукти	Нові технології
Результат:	Не вмерти сьогодні – завтра	Лідируючі позиції у майбутньому світі

Тактичні пріоритети створюють умови для отримання стратегічних результатів

**Коли суспільство живе і вирішує
тільки тактичні задачі,
воно програє майбутньому.**

Процес переходу до нового стратегічного пріоритету

Інтеграція злиття наук міждисциплінарних досліджень

Формування стратегічних пріоритетів

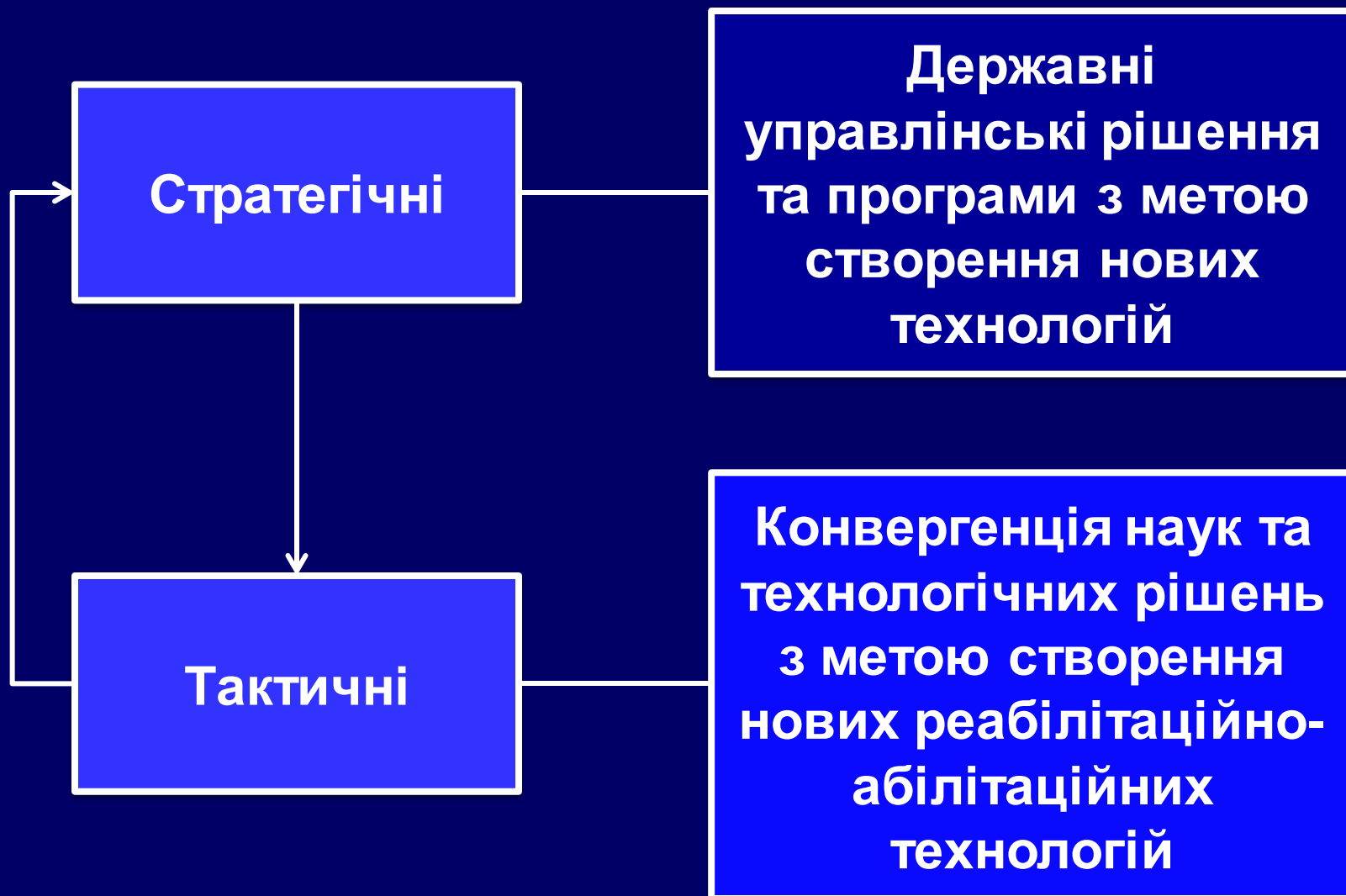
Концентрування на радикально нових проривних технологіях на базі результатів фундаментальних наук

Зміна технологічного укладу

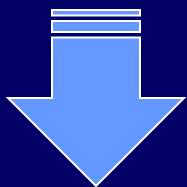
Створення нових технологій

Основні пріоритети медико-психологічної реабілітаційно-абілітаційної допомоги

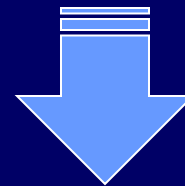
Процес переходу до нового стратегічного пріоритету

Стратегічні пріоритети в системі охорони здоров'я

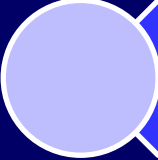

**Орієнтованість на
пацієнта**

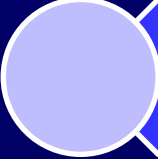

**Орієнтованість на
систему**

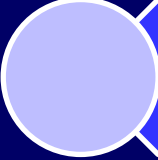
Ведення пацієнта з певною нозологією підлягає конкретній технології

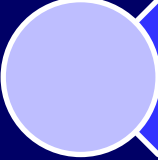
Об'єктивізація

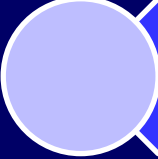
Стандартизація

Маршрутизація

Формування протоколу

Інформаційна підтримка із
застосуванням хмарних технологій

Розподіл населення за станом здоров'я

- 31% здорові - складає 5,6 млн осіб.
- 50% потребують дообстеження – складає 9,1 млн осіб.
- 19% хворі з постресовими розладами – складає 3,5 млн осіб.

В Україні близько 18,2 млн осіб, які відносяться до найбільш уразливих представників населення (44% від загальної кількості мешканців України) і вони потребують реабілітаційної допомоги.

7 базових принципів реабілітації ВООЗ

**Рекомендації «Реабілітація в системах охорони
здоров'я», (ВООЗ, 2017)**

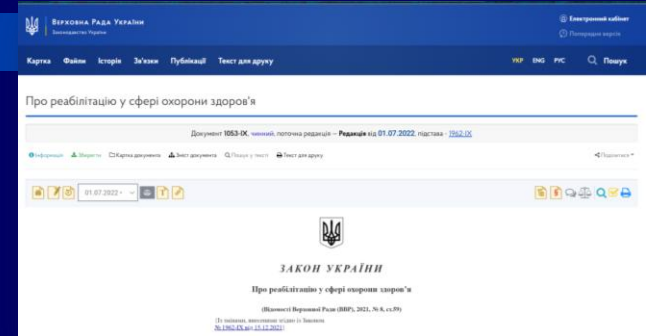
**щодо розбудови, організації та фінансування
ефективної системи надання реабілітаційних послуг.**

**Важливо дотримуватися Рекомендацій при
плануванні і реалізації заходів на національному
рівні.**

Стратегічне рішення щодо клінічної реабілітаційної допомоги

Запровадження єдиної системи, технології, моделі та методології надання медико-психологічної клінічної реабілітаційної допомоги

ЗАКОН УКРАЇНИ

“Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я”

від 03.12.2020 № 1053-IX

**гарант забезпечення медико-психологічної клінічної
реабілітаційної допомоги**

**визначає правові, організаційні та економічні засади
проведення реабілітації особи з обмеженнями
повсякденного функціонування у сфері охорони
здоров'я з метою досягнення та підтримання
оптимального рівня функціонування у її середовищі.**

- **Впровадження єдиної системи** надання медико-психологічної клінічної реабілітаційної допомоги ґрунтується на:
 - **багаторівневості** надання медико-психологічної клінічної реабілітаційної допомоги;
 - **наступності** та взаємодії різних ланок медичної допомоги;
 - **моніторингу** стану пацієнта на всіх етапах отримання медико-психологічної клінічної реабілітаційної допомоги;
 - **мультидисциплінарності** кожного окремого клінічного випадку.

Система надання медико-психологічної клінічної реабілітаційної допомоги

Здійснення експертизи ефективності проведених заходів

Примітка: ← - направлення пацієнта до установи;
-----> - зворотній зв'язок між установами.

– **Створення центрів** медико-психологічної клінічної реабілітаційної допомоги **за стандартизованою моделлю** включає повний цикл відновлювального процесу

- **Реалізація функціональної технології об'єктивізації** стану здоров'я та надання допомоги не тільки є лікування хвороби, а й **лікування та відновлення особистості, яка зазнала збитку психічному здоров'ю.**

Технологія побудована на принципі єдності тілесного і душевного.

Єдність психічного і соматичного проявляється в тому, що в розвитку всіх захворювань беруть участь психогенні (емоційні) компоненти.

Емоційні переживання впливають на морфологічні структури через гормональну, імунну і вегетативну нервову системи. У свою чергу соматичні захворювання впливають на психічний стан.

Технологія об'єктивізації стану здоров'я людини та надання медико-психологічної клінічної реабілітаційної допомоги

Технології – як методи реалізації медико-психологічної клінічної реабілітаційної допомоги

Інформаційні технології Програмне забезпечення

Нейронауки + моделювання

- Електроенцефалографія
- Реоенцефалографія
- Біоакустична корекція

Кардіологія

- Електрокардіографія
- Ехокардіографія
- ВСР

Біофізика

- Кріотерапія
- Тракційне витягування
- Кінезіотерапія з БЗЗ

Фізіотерапія

- Гідротерапія
- Електротерапія
- Магнітотерапія
- Лазеротерапія

Телемедицина

- Консультування
- Діагностика
- Супровід

Маршрутизація пацієнта

Фахівці центру медико-психологічної клінічної реабілітаційної допомоги (мультидисциплінарна клінічна реабілітаційна бригада)

психолог (клінічний психолог)

психіатр

невролог

терапевт

кардіолог

ендокринолог

психотерапевт

фізіотерапевт

реабілітолог

фізичний терапевт

ерготерапевт

Нагальним є імплементація комплексних підходів щодо реабілітаційних та абілітаційних послуг:

Підготовка та спеціалізація клінічних психологів, психіатрів, нейрореабілітологів, фізичних терапевтів з проблем клінічної реабілітації

Розробка програми спеціалізації за фахом клінічна психологія

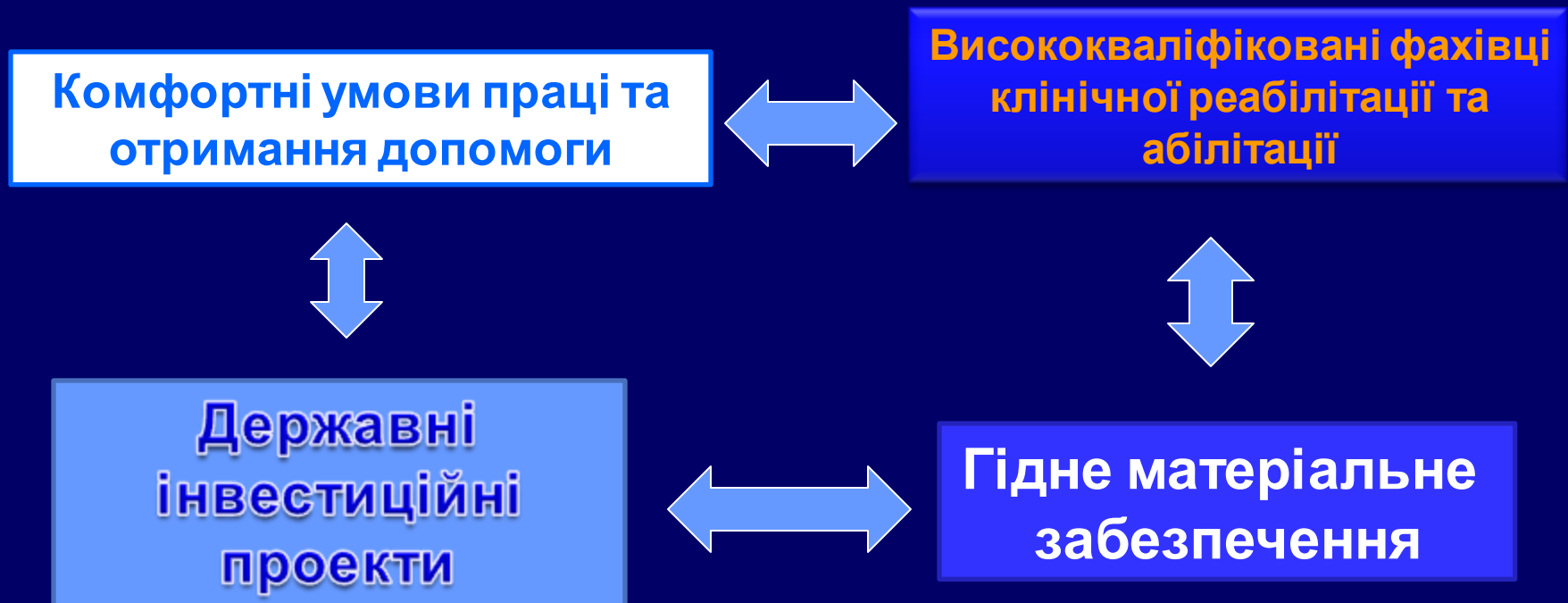
Стажування за фахом клінічна психологія

Надання статусу клінічного психолога

Тематичне удосконалення та атестація клінічних психологів

Розвиток напрямку клінічної психології та клінічної реабілітації

**Удосконалення системи надання клінічної
реабілітації й абілітації можливо при
модернізації закладів та підготовку фахівців
відповідно до вимог часу**

ОСНОВНІ ПІДСУМКОВІ АКЦЕНТИ

У державній політиці щодо розбудови медико-психологічної клінічної реабілітаційно-абілітаційної допомоги важливо визначити основні стратегічні та тактичні пріоритети, а також управління формуванням стратегічних пріоритетів на основі досягнення тактичних результатів.

Особливої уваги заслуговує акцент на конвергенції когнітивних та інформаційних технологій, адже це сприяє формуванню нових напрямків у сфері психотехнологій, використання штучного інтелекту у реабілітаційній практиці.

Запровадження єдиної системи, технології, моделі та методології надання допомоги населенню на основі відповідних державних управлінських рішень та втіленні сучасних NBICS-технологій є стратегічним пріоритетом.

Тактичним пріоритетом є створення Центрів, модернізація закладів відповідного профілю та підготовка фахівців відповідно до вимог часу.

Поглинаючи інформацію, ми отримуємо факти. Отримуючи факти, ми шукаємо їхнього розуміння. Пояснюючи факти, ми пізнаємо їхній сенс. Зі змісту отримуємо рішення. Рішення втілюємо у дію.

